

FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

Library of Congress AIT FOREIGN IN 36 ONLY

AMERICAN-HOME

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, SEPTEMBER 27, 1949

LETO LI.—VOL. LI.

NO. 189

VESTI IZ SLOVENIJE

ZIDAJO, PA KAKO! — Vsa ameriški poročevalci, ki ga spu- ste v Jugoslavijo, da občuduje maršala Tita in o njem pisari, mora pripovedovati Amerikan- cem, koliko se zida v novi Tito- vi Jugoslaviji. Poročevalci iz Ljubljane pa nam pove, da ene stvari ti ameriški žurnalisti na- vado ne vidijo. Večina teh stavb, ki so jih novi oblastniki začeli, je namreč ostalo nedodela- nih. Delajo in ne dokončajo. Zi- dove postavijo in še streho mor- da, toda vsega drugega manjka. Manjka cevi za vodo, manjka peč, školjk za stranišča, žeb- ljev in kljuk in šip ter še nešte- to malih stvari, brez katerih ostane hiša nedodelana. Tako je v Ljubljani nadzidano sodni palači še eno nadstropje, toda tam nimajo kurjave. Teh stvari Titovi možje ne pokažejo ameri- škim žurnalistom, kadar ti pri- dejo občudovat tega balkanskega bandita.

DEZELA BREZBOŠTVA. — Takole piše starejša žena iz Slo- venije: Naša lepa Slovenija je postala dežela brezboštva. Na Svetega Rešnjega Telesa dan je šla kot navadno Telovska proce- sija. Šla je po stranskih potih. In prišli so trije tanki, oklopni avtomobil in zavozil v procesi- jo. Ljudje so se razbežali, ban- dera so se raztrgala. V nedeljo pred velikim smernom je bila maša pri Prešerski podružnici na Jezeru pri Sv. Lovrencu. Ti- sti dan popoldne so pa fantičje pritrkavali prazniku Marije Vnebovzete. Prišel je komunist, nastavl nanje samokres in jih segnal iz zvonika. Morali so mu dati tudi ključ do cerkve. Lju- dje so čez nekaj časa šli v cer- kev pogledat in tam našli razde- janje. Oltarja ni bilo več, bil je prevrnjen in razbit. Kipi po tleh razmetani in polomljeni. Velik Kristusov kip je šel v tisoč kos- cev. Mati naša so jokali.

TABERNAKEL SO ORO- PALLI. — Škof Volk je dal raz- glasiti po ljubljanski škofiji, da se je v Sostrem zgodil zločin ro- panja oltarja. Zličinci so odpr- li tabernakel, vzeli monštranco in ciborij z dvesto posvečenih hostij.

NA VISKEM POKOPALI- ŠČU pri Ljubljani so podrli ve- lik bronast križ. Ne kaki ro- parji. Uradno so ga podirali.

Tri na dan

Pismo iz domovine "... Tisti, ki so tem vragom vence spleтали in pošteni ljudem želeli vse hu- do, so sedaj sami na vrsti. Se- daj so tudi ti spoznali, kje je res- nica. Bodite Bogu hvaležni, da ste tam ..."

Drugo pismo "... Če bi bila svobodna pot tja, kjer ste vi, bi čakal vse pustili in šli. V krat- kem ne bomo imeli nič. Najhu- še bo to, da bomo hlapci na svo- ji zemlji ..."

Ni čudno, da noče v Titovino za stalno od tukaj noben tistih, ki sicer venomer vpljejo, kako da je tam letno. S štirimi jar- mi volov jih ne spravite v Titov- raj, ki je samo za druge, oni sa- mi so preskromni in so rajši tu- kaj v tej "ušvi, kapitalistični" Ameriki.

NOVI GROBOVI

Mary Strukelj
V ponedeljek zjutraj je um- la po dolgi bolezni Mary Struk- elj, roj. Zalokar Stanovala je na 6911 Hecker Ave. in je doži- vela starost 59 let. Rojena je bila v vasi Ločna pri Novem Me- stu. Od tam je prišla v Ame- riko pred 40 leti. Za njo žaluje soprog Martin, sinovi Martin, Joseph, William, hčerka Mary sestra Alojzija Škerlj in Anna Živic, v Kanadi brat Anton Za- lokar, v Evropi pa brata Franc in Jožef. Bila je članica društ- va Maccabees Carniola Hive št. 493. Pogreb bo v četrtek ob 1. popoldne iz Zakrajškovega po- grebnega zavoda na Highland Park.

Mary Strauss
Danes ob 2:15 po polnoči je na domu pri svoji hčeri umrla Mrs. Mary Strauss. Truplo bodo prepeljali iz hiše žalosti na 1028 E. 169 St. v Grdinov pogrebni zavod, ki bo oskrbo- val pogreb. Pokojna je dosegla starost 58 let. Podrobnosti o pogrebu in druge podatke o po- kojni bomo priobčili, ko bo do- ločen čas pogreba.

Joseph Sadar
Po dolgi in mučni bolezni je preminul v Huron Rd. bolnišni- ci Joseph Sadar st., star 62 let, stanujoč na 19512 Cherokee Ave. Tukaj zapušča soprogo Margaret, rojeno Zbaničnik, do- ma iz vasi Topol, fara Bloke pri Novi Vasi, sinove Josepha ml., Edwarda in Ladislava, hčer Margaret omoč. Hughes, 9 vnukov, brata Andrew in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Smihelu pri Zuzemberku, kjer zapušča sestro Rozalijo. Tukaj je bival 44 let in je bil član dr. Ribnica št. 12 SDZ. Po- greb bo v sredo zjutraj ob 8:45 uri iz pogrebnega zavoda Jos. ele in Sinovi na 458 E. 152 St. v cerkev Our Lady of Perpetual Help na Neff Rd. ob 9:30 uri in nato na pokopališče Kalva- rija.

George Paul
V mestni bolnišnici je premi- nul po dolgi bolezni George Paul, star 63 let, stanujoč na 15321 Waterloo Rd. Tukaj ni- ma sorodnikov. Za pogreb skr- bi njegov prijatelj Dan Yovich, ki vodi Waterloo Super Market. Rojen je bil v vasi Ilaka, Srem na Hrvaškem kjer zapušča se- stro, o kateri je zadnjič slišal leta 1939. Tukaj je bival 30 let. Zaposlen je bil pri železni- ci New York Central. Pogreb bo v četrtek popoldne ob 1:00 uri iz pogrebnega zavoda Jos. Zele in Sinovi na 458 E. 152 St.

V WAUKEGANU BO ŠOLA ZA ANGLEŠČINO

John A. Cankar naznanja, da bo v višji šoli v Waukeganu ve- černi pouk v angleščini za vse nove naseljence (P. D.). Mr. Cankar bo sam pomagal pri tem, če bo potrebno.

Vsak, ki se želi vpisati v ta tečaj, naj to stori v uradu, ki se nahaja na vogalu Washing- ton in Jackson St. v 2. nadstrop- ju. Rojaki naj bi se v velikem številu poslužili te lepe prilike, da se priučijo angleščini.

Slovinci na poti v Ameriko

Iz Nemčije je odpotoval Jože Melaher s soprogo Marijo in hčerko Majdo. Potujejo v Cleve- land, Ohio. Rajmund Strukelj in žena Ivanka pa potujeta v Sulpher, S. D. Dopotovali bodo v prvih dneh oktobra. Sponzor- ji bodo pravočasno obveščeni.

Da bi našli še kaj sponzorjev, ki bi bili tako dobri, da bi spre- jeli še katere izmed tistih slo- venskih pregnancev, ki prosijo pri Ligi Katoliških Slovencih Amerikancev, da se jim omogo- čijo sprejem v USA in jim je v ta namen treba dobiti prvo streho in prvo zaposlitev, homo v po- hodnje objavljali imena in pod- datke o novih prosilcih. Morda se bodo našli med nami dobri ljudje, ki koga poznajo ali bi si- cer bili pripravljeni, da se javi- jo za sponzorje. Vse potrebne formalnosti bo zanje rad opravi- l urad Lige, 10515 Barrett Ave. Cleveland 8, Ohio.

Ameriška komisija poziva naj se javijo sponzorji za begunce

Washington.—USA Displac- ed Persons Commission objavl- ja, da je še vedno kakih 80,000 mest praznih za naselitev no- vih beguncem. Treba je, da se javijo sponzorji. Sponzor ni- ma nikake druge obveznosti kot da javi, da je beguncu ali begunkin družini poskrbel za zaposlitev, ki ne bo spravila ob službo nobene desedaj zaposle- ne osebe v Ameriki, da je po- skrbel, da bo beguncem imel pri- meren stanovanje in da bo v službi, ki jo bo dobil, ko pride, dobil plačo kakršna je za tisto vrsto dela v navadi v tistem o- vrtišču. Sponzorji naj bi se ja- vili čim prej, da bi se mogla naselitev nepretrgano nadalje- vati.

SLOVENSKI IZGNANCI SO SE REŠILI LE GOTO ŽIVLJE- NJE. POMAGAJMO JIM!

Roparski napad na Ant. Grdino brez hasni za roparje

Sinoči se je izvršil na vsem poznanega Antona Grdino roparski napad in to prav v osrčju mesta, vpricho ljudi, na najbolj prometnem kraju mesta, kar kaže, kako so razboj- niki predrzni in brezobzirni, kadar mislijo, da bodo prišli do denarja. Ne smili se jim ne star človek, ne na kaj dru- gega se ne ozirajo, pohlep po denarju jim je vse. Denar! Denar! Denar!

No, večerj so izvršili grd- zločin, pa dobili za svoje pod- lo dejanje — kovček ničvred- nega papirja. Gotovo v kak- šnem brlogu robantijo in pre- klinjajo, ker jim je nagajiva usoda tako lepo zaigrala, da se morajo skrivati kot zločin- ci pred postavo, za kup nič- vrednega papirja.

Takole se je stvar zgodila. Mr. Grdina je nesel sinoči, kmalu po 6 uri zvečer, v Union Bank of Commerce na 9. cesti in Euclid Ave. čke od North American banke, katere je Mr. Grdina predsednik. To so bili čeki, ki so jih ljudje de- ponirali na banki, katere je banka pripisala na račun vla- gateljev, nato pa in vsakega pritisnila pečat, s čemer je uradno potrjeno, da je ček last North American banke in da je izplačljiv samo na Union Bank of Commerce, kjer ima slovenska banka svojo odprto vlogo za čke.

Kot nam je povedal Mr. La- ckamp, poslovodja slovenske banke, te čke ne more nihče drugi vnovičiti, kot Union Bank of Commerce, niti ne more nih- če zbrisati bančnega pečata, ker je napravljen z nebrislij- vim trolom.

Komaj je stopil Mr. Grdina s kovčgom, v katerem je imel čke, skozi vrata, so skočili proti njemu trije neznanci. Eden mu je vrgel preko obra- za vrečo ali ruto, dva sta ga začela pa udrihati po roki in po glavi. Zbili so ga na tla, mu vzeli kovček ter skočili ven na cesto. Ampak nisi vedeli, da so imeli opravka s trdno slovensko korenino. Ves čas napada je Mr. Grdina vpil in klical ljudi na pomoč in komaj se je za trenutek pod težkim udarci zgrudil in so razbojnik- i zbežali, je Mr. Grdina skočil pokonci in planil ven na cesto za roparji. Med tem pa ni bil tiho, ampak je iz polnih prs klical ljudi skupaj in hitel pro- ti avtu, v katerega so roparji prav takrat skočili. On in par ljudi, ki jih je Mr. Grdina opo- zoril, so imeli v zadnjem hipu priliko, da so si ogledali bara- be in kar je največ vredno, za- pomnili so si številko avta, v

Po napadu so Mr. Grdino od- peljali v Charity bolnišnico, kjer so ga obvezali, nato pa odpelja- li domov. Ima več ran na glavi in roke ima vse obtolčene, kjer so ga roparji tolkli, da bi izpu- stili ročni kovček. Upamo, da Mr. Grdina ne bo čutil kakšnih resnih posledic napada, le strah mu bo gotovo ostal še nekaj ča- sa v kosteh. Pogumni pa ste, Mr. Grdina!

Marshall predsednik Amer. Rdečega Križa

Washington. — Predsednik Truman je imenoval generala Marshalla, bivšega federalnega tajnika za zunanje zadeve in po- prej šefa generalnega štaba na- še vojske med drugo svetovno vojno za predsednika Rdečega Križa. Dosedanji predsednik Basil O'Connor je pred par dne- vi odstopil. Marshall se je do- bro popravil od svoje zadnje bo- lezni in operacije ledvic.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Seja Katoliške Lige
Naj nihče ne pozabi, da je v sredo dne 5. okt. ob 7. uri zv. letna seja Lige Katoliških slo- venskih Amerikancev v cerkveni dvorani v Collinwoodu pri žup- ni cerkvi Marije Vnebovzete v Clevelandu. Poleg drugih poro- čil glavnih odbornikov, bosta po- sebno zanimivi tudi poročili ško- fa dr. Gregorij Rožmana in p. Bernarda Ambrožiča. Poleg čla- nov glavnega odbora Lige so prav vladno povabljeni tudi člani odbora stoterih v Clevelan- du in drugi sodelavci in prija- telji Liginega dela iz cele Ame- rike.

Pismo za Perkove
Vera Perko, hči pokojnega Jožefa Perko, ki je bil uradnik sodišča v Novem Mestu, je po- slala važno pismo za svoje so- rodnike iz Ambrusa. Pismo je prejel Mr. Steve F. Pirnat, 6516 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio, ali telefon HE 3500. Mr. Pirnat bo rad izročil pismo vsakemu so- rodniku, ki se zgledi pri njem.

Iz bolnišnice
Mrs. Mary Blatnik iz 3550 E. 81. St. je zapustila bolnišnico, kjer je bila tri mesece. Prestala je dve teški operaciji. Začasno se nahaja pri hčeri Mrs. John Kaplan, 9108 Union Ave. Tem potom se želi zahvaliti vsem, ki so molili za njeno zdravlje. Do- ročnice molijo, da bi se kmalu boljšega zdravlja povrnila do- mov k soprogu in sinovom, ki jo že tako pričakujejo.

Druga obletnica
V sredo ob 7:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Mary Mulec ob priliki druge ob- letnice njene smrti.

Vrnitev iz bolnice
Anton Krall iz 14417 Darwin Ave. se je povrnil iz bolnišnice po teški operaciji. Prijatelji ga zdaj lahko obiščejo doma. Tem potom se želi prav lepo zahvaliti vsem, ki so ga obiskovali v bol- nišnici.

Deveta obletnica
V sredo ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Johano Bajt v spomin 9. oblet- nice njene smrti.

Florište priporoča
Gertrude Soršek je odprla evetličarno na 1454 Addison Rd. Priporoča se za obila naročila.

Zaroka
Zadnji teden sta se zaročila Miss Emma Osterman, hčerka Mr. J. Ostermana z Mr. Matt Vidmarjem, sinom Mrs. Mary Vidmar iz 6319 Orton Court.

Velika vrednost
V Ferolia Furniture, 3515 E. 93. St. lahko kupite G. E. apar- at za televizijo z mizico vred za \$269.95. Lahko ga dobite na mala odplačila. Mr. Ferolia vam bo vse lepo razložil, če se ustavite pri njem.

Stavka grozi pri Ohio Edison Co.

Akron, O.—Stavka grozi pri Ohio Edison Co. Pod vodstvom državnih posredovalcev se sicer vrše neprestana pogajanja ka- ko bi se stavka preprečila, pa sodijo, da ni veliko upanja. U- njski uradniki so izdali navo- dila za stavko in zaprosili uni- je pri drugih električnih druž- bah, da ne pošiljajo toka Ohio Edison Co. med stavko. Sever- no-vzhodni deli Ohio bodo brez luči ali pa jo bodo imeli samo deloma, če pride do stavke.

CLEVELAND ELECTRIC ILLUMINATING JE ZAČELA GRADITI DOZIDEK

V prisotnosti skupine promi- nentnih Clevelandčanov, od ča- sopslov in radia, je dal Elmer L. Lindseth, predsednik Illum- inating družbe znamenje in za- trčene sile. Mr. Lindseth je za- trdil, da bodo družbini inženir- ji delali še nadalje na načrtih, da bo družba proizvajala še več gonilne sile in sicer pri vseh treh elektrarnah: v Avon, na 70. St. in v Ashtabula, O. Dru- žba bo najbrže začela graditi e- lektrarno tudi v Eastlake vasici v Lake okraju, ki je ob jeze- ru Erie zapadno od reke Chag- rin.

Vozimo počasi posebno pred- solaml. Otroci so tam. Sma- trajmo da je vsak otrok naš. Pazimo in vozimo previdno.

Na koncu 70. ceste v Cleve- landu bodo postavili dva gene- ratorja, vsak po 75,000 kilova- tov. Eden bo začel obratovati drugo leto, eden pa leta 1951. Z obema dodatoma bo Il- luminating družba lahko daja- la 1,100,000 kilowatov več elek- trične sile. Mr. Lindseth je za- trdil, da bodo družbini inženir- ji delali še nadalje na načrtih, da bo družba proizvajala še več gonilne sile in sicer pri vseh treh elektrarnah: v Avon, na 70. St. in v Ashtabula, O. Dru- žba bo najbrže začela graditi e- lektrarno tudi v Eastlake vasici v Lake okraju, ki je ob jeze- ru Erie zapadno od reke Chag- rin.

Razne najnovije svetovne vesti

RIM, ITALIJA. — Sem je prišel kardinal Francis Spell- man, nadškof iz New Yorka. Prišel je poročat svetemu Očetu o življenju v njegovi nadškofiji.

FLUSHING MAEDOW. — Za Jugoslavijo je govoril v skup- ščini Zveze Narodov zunanji minister Edvard Kardelj. Izjavil je, da je za Višinskijev predlog, da se sklene nova mirovna pogodba med petimi velesilami. Pozival pa je Sovjetsko Zvezo, da naj ne- ha diplomatsko in politično gonjo proti Jugoslaviji. Dokler Ru- sija stalno poziva na upor proti vladi Jugoslavije in se vedno vti- ka v jugoslovanske notranje zadeve, dokler hujška sosede proti Jugoslaviji, toliko časa vzdržuje stalno veliko nevarnost vojne na tem delu Evrope. Kardeljev govor je bil sicer ves obziren proti Sovjetski Rusiji in je izzvenel v prošnjo naj sovjeti vendar pardonirajo titovsko Jugoslavijo.

WASHINGTON. — Predsednik Truman je imenoval dose- danjega ambasadorja USA v Buenos Airesu James Bruce-a za šefa urada, ki bo upravljal ameriško pomoč za oborožitve Evrope in držav bližnjega in Daljnega Vzhoda. Mr. James Bruce je ban- kir in gospodarstvenik po poklicu in je zadnje čase tudi uspešno služil kot diplomat v kočljivih misijah.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 3, Ohio
 6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA
 Za Zed. države \$8.50 na leto;
 za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto.
 Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SEPTEMBER

SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
			1	2	3	
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

SUBSCRIPTION RATES
 United States \$8.50 per year;
 \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$10 per year, \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 189 Tues., Sept. 27, 1949

Svetovni zbor

New York je zopet središče svetovnih dogajanj. 1.000 delegatov 59 držav se je tam zbralo. Nobena država-članica Zveze Narodov ni izostala. Vse so tu. Še več. Vse so posiale svoje najboljše diplomate in najodgovornejše politike v mednarodnih zadevah, ki jih spremljajo prvi strokovnjaki.

To so prve ugotovitve, ki jih je treba navajati, ko opazujemo novo skupščino Zveze Narodov. Znamenja so, da je Zveza Narodov vendarle resna zadeva. Vsi narodi jo smatrajo za resno. Vsi narodi hočejo sodelovati in tudi tisti, ki še niso člani, se vedno znova za članstvo potegujejo in prosijo, da jih dosedanja člani sprejmejo. Svet torej hoče in potrebuje skupno organizacijo, zaupanje stavi vanjo in se trudi, da bi v njej našel rešitev svojih težav.

Malo se zaustavimo in še točneje pogledimo. Opazili bomo, da so mnogi delegati prišli v New York ne samo zato, ker je seja skupščine Zveze Narodov, ampak zato, ker je ta skupščina v New Yorku, ker zaseda v Združenih Državah Severne Amerike. Že pred sejo so se zbrali najvažnejši zunanji ministri svobodnega sveta in imeli predhodne konference, ki so morda ali pa gotovo bolj važne kot pa je skupščina sama. Tam v Washingtonu so vodilne sile svobodnega sveta že določile skupne nastope, skupne predloge in skupno taktiko. Finančna konferenca je že poprej končala svoje delo in posledice so po vsem svetu prekrile svečano otvarjanje skupščine Zveze Narodov. Da, mnogo interesa je pripisovati dejstvu, da je zborovanje v Ameriki, ki vedno bolj jasno in močno postaja središče in gonilna sila svetovnih dogodkov, svetovni usmerjevalec življenja narodov.

Višinski se je prismehtal v New York. Višinski se sploh veliko smehlja odkar je postal zunanji minister in le redko še zavzame surovo pozo komunističnega prosekutorja kakor je nastopal, dokler je bil njegov šef g. Vjačeslav Molotov. Višinski je kot manjši komunistični uradnik sprejel vodstvo zunanje politike Zveze Sovjetskih socialističnih republik v dobi, ko je Moskva sodila, da sedaj ne bo več vplivalo sredstvo ustrahovanja in pretečega poziranja, ko je spredvidela, da demokratični svet na splošno več ne zaupa v nikak potezo sovjetske delegacije, da razen na Kitajskem komunistična stvar več nima prodorne sile. Zato se Višinski mnogo smehlja. Kar bo mogoče opraviti bo samo pod prijazno krinko kake finejše diplomatske intrige, sicer mu bo pa smehljaj prav prišel kot maska, s katero bo sprejemal poraze in se s konference poslavljaj — praznih rok.

Le predobro ve Višinski, da skupščina Zveze Narodov zboruje v deželi, ki je sedaj točno obeleženo središče protikomunističnega sveta, središče protikomunističnega nastopanja, središče vojaške, gospodarske in finančne moči, središče svetovne trgovine in politike, središče pan-ameriške in severno-atlantske zveze, ognjišče na katerem se pripravljata obrambna Zveza na Daljnem Vzhodu, sedež moči odkoder se oborožuje zapadna Evropa, Koreja, Turčija in Grčija, v deželi sile, ki vsa nastopa proti komunističnim željam in načrtom.

Delegati drugih narodov so prišli v razpoloženju veliko večje sigurnosti, da bodo mogli uspešno delati, kot so pred letom prihajali v Pariz. Takrat je videl nad začetkom konference meč strahu pred vojno, sedaj je ta strah zelo splahnel. Vsi imajo občutek, da si komunistični imperij vojske ne upa začeti, ker je na drugi strani obrambna sila prevelika.

Uradni program konference ne bo kdove kako zanimiv in bogat, kakor izgleda. Morda bodo načeli vprašanje italijanskih kolonij, pa je komaj verjetno, da bi našli rešitev. Višinski se bo s trpkim smehom spominjal kako je USA svoj čas predlagala, da naj te kolonije upravlja Zveza Narodov, pa je sovjetska delegacija tako rešitev, ki bi tudi Rusiji dala svoj delež besede pri upravi, zavrnila. Sedaj USA te rešitve več noče, ker noče dati sovetom nikake prilike, da vplivajo na rešitve v svetu izven železne zavese. Severno afriški narodi se upirajo in nočejo nič slišati o upostavitvi italijanske uprave nad in med njimi. Italija se bo upirala vsaki drugi rešitvi. Nikakega izhoda ni na vidiku.

Balkansko vprašanje bo v neki obliki že prišlo na dnevni red. Svet se bo veselil ko se bo pet komunističnih delegacij zaganjalo v šesto, ki se je "poturčila." Nič ni verjetno, da bi razprava rodila kaj sklepov. Le troha upanja je, da bi Višinski s tihim nasmehom pristal na končanje nemirov v Grčiji. Več je upanja, da bo sprejel rešitve avstrijske mirovne pogodbe. Tam namreč se bo edino še nekaj odkritorsko smehljaj, ko bo videl stisko titovske delegacije, ki jo je v avstrijskem vprašanju pustil na cedilu.

Bolj izza kulis kot pred javnostjo bodo delegati načelnjali vprašanje ureditve Nemčije, bodo izpravljali o nemi-

rih na korejski mejji, o vojski a Kitajskem in vsem položaju na azijskem kontinentu.

Zavrelo bo, ko bodo prišle na vrsto obtožbe USA in Velike Britanije proti Rumuniji, Madžarski in Bolgariji, da so kršile mirovne pogodbe, ker politično preganjajo, zapirajo, obsojajo in usmrčujejo politične nasprotnike komunističnega režima v teh deželah in uničujejo politične in verske svobode. Upajmo, da bo takrat kak delegat vsaj znil, da je prav tako vse te zločine zakrivila tudi titovska komunistična garnitura v Jugoslaviji, čeprav Jugoslavija formalno ne more biti tožena, ker ni podpisala tozadavnih obveznosti napram velikim zaveznikom. Upajmo, da si bo takrat vsaj Višinski privoščil titovski režim in dokazal, da je ta še bolj gangsterski in krvav kot njegovi obtoženi kominformski zločinci.

BESEDA IZ NARODA

Poper in koprive

Cleveland, O. — O hostarskem maršalu Josipu Brozu Titu je bilo že toliko napisanega, da se človeku skoro upira, da bi ga omenjal. Večina ameriških opazovalcev in političnih diagnostikov soglašajo in dan za dnem ponavljajo, da ostane Tito v vsakem slučaju zakrknjen komunist. Ampak menj se vidi, da je njihova sodba površna in da ne odkrije pravega moža in njegovega pravega značaja. Jaz sem prepričan, da v resnici niti komunist ni. Če bi bilo mogoče preiskati najskrivnejše celice in predale v njegovih možganih in najtemnejše kotičke v njegovi duši, bi nedvomno odkrili, da pozna Josip Broz Tito samo enega boga — J. B. Tita; da ima samo en ideal J. B. Tita; da pozna samo eno ljubezen — J. B. Tita; in da je zvest in vdan samo enemu gospodu — J. B. Titu! Komunizem mu je bil zgolj pripravno sredstvo, da spravi Tita na njegov današnji prestol. Zdaj je njegov glavni življenjski cilj, da se vzdrži na tem prestolu. Zato se tako trudi, da bi preprečil vsoljni svet, da je "najčistejši" marksist-lenjinist. Možno dobro ve, da nima nobene drugega opravčila za svoj osebni hohštaplarski despotizem. On ve, da ne more upati na moralno zmago v svojem boju z Moskvo in Kominformom, brez katere mora tudi dejansko izgubiti, ako pred vsem komunističnim svetom neizpodbitno ne dokaže, da je "čistejši" marksist-lenjinist kakor so njegovi tožitelji. Zato tako hiti z nasilno in mnogo prenačljeno (celo z marksistično-lenjinističnega vidika) kolektivizacijo jugoslovanskega kmetijstva in komunicirajo dežele. Ker ve, da so njegovi učitelji in tovariši naposled odkrili njegov pravi značaj in da mu bo odzvonilo, ako mu ne uspe, dokazati svojega "čistega" in nepoprečnega marksistično-lenjinističnega komunizma.

Ljubezni do ljudstva ali "sivih mas" pa je v njem najbrž do piščice toliko kakor je imata njegova pobratima v zatiranju Kardelj in Ranković: nič. Plain Dealerjev uredniški pišec, ki je oni dan zapisal, da ne velja sklepajti pogodb ali dogovorov s takimi dvomljivimi karakterji, ker jim ni mogoče zaupati, je zadel žebelj naravnost na glavo! Na žalost pa je med ameriški časniki še vedno preveč lahkovernih duš, ki se ne naveličajo hoditi Titu na limanice ter ga oglašati, če že ne kot demokratično dušo pa vsaj kot "izrednega diktatorja" (kakor so na primer svoj čas nekateri izmed njih prikrito poveljevali ranjkega Mussolinija, češ da pod njegovim režimom "vlakci redno vozijo").

Zarjevela devica E. se je predzadnji teden na široko razpisala in razpekala "o diktaturah", nedvomno z namenom, da prepriča svoje "sive mase" o potrebi in zaželjivosti "ljudsko-demokratičnih" diktatur v Evropi in Aziji. Njeno zmešano modrovanje se sicer (verjeme ali pa ne!) ni tilkalo me-

ju ne ugaja, ker "propagandisti ene in druge vrste" mečejo komunizem in fašizem v en koš in trojijo svoje energije na obsodbe in napade le "komunističnih diktatur", dočim se navdušujejo za fašistične". Fašizem, pravi, je poskus, ohraniti stari red gospodarskega izkoriščanja in socialnih krivic. Kaj je komunizem, v svojem navdušenju modro pozabi razložiti. Bom pa jaz. Komunizem je zgolj poskus, nadomestiti stari red izkoriščanja in krivic s stokrat hujšim in brezobzirnejšim izkoriščanjem ljudskih množic po državi in "partiji" in z novimi in še krutejšimi krivicami in ponižanjem. To je bil tudi Hitlerjev cilj.

Tretjič se je pa znebil čisto po Gardnovi pasji logiki prikrojene krilatice: "Ljudske množice so vedno dokazale, da so v stanju zrušiti vsako diktaturo, ki jim je bila v škodo." Z drugimi besedami, če bi ljudstvo v Jugoslaviji ali Rusiji ali Albaniji ne maralo komunističnega "blagoslova", bi svoje komunistične režime z njihovimi "ječami, tajno policijo, rablji, žandarji in vojaštvom vred zrušili. S kom? O — s figo! Enostavno, ne res?"

Tole robanjenje in stokanje po šenklerju, ki ga je izzvalo pričanje dr. Slobodana M. Draskoviča pred senatnim priseljeniškim podoščkom, da je namreč Enakopravnost komunistka, je rez zanimivo. Zlasti obupni krik: "Dokaži!" Kakor bi bila kakšna razlika med človekom, ki časti Belcebuba in je zapisan v njegovi članski knjigi in onimi, ki niso zapisani v tej knjigi, toda ga vseeno goreče častijo in vabijo tudi druge v njegov tempelj. Mar si upa E. zapisati, da ni vsa leta pod današnjim krmarjem dosledno pela glorijske in hokane VSEM komunističnim "ljudskim demokratičnim" in vabila ameriške Slovencev v komunistično cerkev? Junaki pa takšni!

Tale krik po "dokazih" me nehoti spominja, kako ista E. obklada s fašisti ljudi, o katerih ne le, da nima nobenih dokazov, da so fašistično navdahnjeni, temveč nasprotno ve, da so odločni protifašisti. Upam, da ne pričakuje sočustvovanja od nas "saragatovec" zdaj, ko se ji je počelo vračati — po zasluženu.

Med Daily Workerjem in našimi sopotniškimi listi je ena razlika: prvega vzdržuje komunistična stranka, druge pa naivni čitatelji ali pa člani podpornih organizacij, ki jih izdajajo. Se reče, malo tudi s pomočjo naklonjenih tujih ambasad.

Sosed Miha komentira, da si Tituš ne bo dosti pomagal s šlevami, ki se danes pridušajo, da se ne boje ne hudice ne biriča, kadar je treba pokazati pravo barvo, čim pa kdo pokazuje nanje, češ, rdeči so, pa smuknejo v svoje luknje kakor podgane in cvilijo: "Ni res!" Ni smo rdeče — sive smo!

ČE VERJAMETE AL PA NE

Z mojim denarjem je kupil moj kolega dva vozna listina do Regine. On si je najbrže mislil: kar je moje je tvoje in obratno, s čemer se jaz nisem prav nič strinjal, pa sem moral biti lepo priden in poslušen, ker bi se utegnilo primeriti, da bi me Kanadčan pustil samega v prostorni Kanadi. Da bi le ne bil predolgo skupaj, sem si želel, ko sem enkrat dobera spoznal, da sem jaz postal glavni blagajnik najine ekspedicije. Bo treba kmalu to korporacijo razpustiti, predno bomo napovedali konkurz.

Kolega je stopil na progno in mahal z rokama, ko se je bližal vlak. Saj nisem verjel, da ga bo ustavil, pa ga je. Pričakovano sem, da bo vlakovodja najprej povozil tistega, ki mu stoji na progno, potem šele bo vlak ustavil in vprašal, kaj da je. Vsaj tako smo doma brali o Ameriki in Kanadi, da postopajo v drvenju za dolarji. Videl sem, da le ni tako hudo, kot sem mislil, da je.

Nisva se vozila dolgo do Regine. Kam pa zdaj, sem ga vprašal, ko sva izstopila na kolodvoru v Regini. Meni ni bilo drugo poznano v mestu kot tisti javni hlev, kjer sem se v senu preoblekel in kjer sem bil vzeta na žernado. Tje že ne bom šel, čeprav me je mikalo vedeti, kaj je z mojo spodnjo obleko, ki sem jo odložil v senu za spomin. Tovariš mi je razodel, da si bo vava poiskala javno prenočišče, kjer se plača za posteljo samo nekaj malega.

Kolkor bo, bō šlo iz mojega, sem sam pri sebi ugotovil v sladkem upanju, da ne bova živela predolgo na mojem premoženju, ki je znašalo takrat še okrog 6 dolarjev. Res, za posteljo sem plačal po 10 centov za vsakega, za večerjo sva imela kavo in kos kruha, kar je bilo tudi 10 centov za vsakega. Zame bo že za nekaj dni, sem računal, za oba pa dvakrat manj.

Malo strah me je bilo tisti večer, ko sem legel na eno izmed številnih postelj v prostorni sobi. Bile so puste železne postelje, na vsaki pa s slamo natlačena žimnica. Ni bilo dosti, ampak pod streho smo pa le bili. Videl sem vsakojake obraze tukaj. Nekaj pohlevnih in obupnih, nekaj pa prav divjih, da bi z enim takim sam ne spal v sobi. Skoro vsak je imel v žepu večjo ali manjšo steklenico močnega pijače in si pomagal od časa do časa. Tukaj so se zbirali taki, ki niso imeli doma ne rednega stanovanja. Desetico so že kje dobili, da so plačali za posteljo.

Bal sem se tistih živalic, ki sem se jih komaj pred par dnevi iznebil. Natančno sem pregledal posteljo, ki je pa bila videti čista. Kaj sem hotel, kot spati tukaj, ali pa kje zunaj na prostem. Nisem bil razvajen in kar dobro sem spal tisto noč. Zjutraj sem zopet segel v žep,

prišlo nekaj na misel. "Veste, naša mačka je dobila večeraj šest mladičev, pa vsi so komunisti." — "Dobro, dobro!" Učitelj je bil vzradočen. "Drugi teden pride nadzornik in moraš to dogodbico ponoviti." — Nadzornik je prišel, kot je bilo napovedano in Janezek je moral pripovedovati. "Gospod tovariš, naša mačka je imela šest mladičev, pa vsi so demokrati." — "Kaj?" ga je učitelj debelo pogledal. "Prejšnji teden si dejal, da so vsi do zadnjega komunisti." — "Seveda," je odvrnil Janezek, "takrat so bili še slepi; danes pa so spregledali in so takoj spremenili svoje mišljenje."

da sem kupil dve kavi. Potem je pa rekel sodrug, da bova šla po mestu iskat dela. Šla bova vsak v svojo smer in se opoldne sestala zopet tukaj, je rekel. Nič si nisva segla v roke, ko sva se ločila — za vselej. Nikoli več ga nisem videl, ne svojih avseh dolarjev in kar sem izdal za prenočišče in nekaj skodelic kave. Bog mu požegnaj!

Mahlil sem jo nehoti v tisto smer, kjer sem bil pred nekaj dnevi v javnem hlevu. Kar samo me je zaneslo tje. Ko sem prispel do poslopja, sem se ga ognil v velikem ovinku in krenil v drugo ulico. Hodim po lesenem hodniku in si ogledujem male hišice ob cesti. Cesta je bila dosti široka, toda ne tlakovana, tako tudi pločnik ob strani ceste ni bil tlakovan. Nekoliko od tal dvignjen lesen pločnik je služil za ljudi, da so hodili po suhem. Kot sem že povedal, mesto Regina je bilo takrat še v povojih. Nobene tovarne ni bilo. Gradili pa so hiše in razna poslopja, kopali po cestah jarke za odvodne kanale in počasi tlakovali ceste iz središča mesta. Delo se je takrat dobilo samo na cesti, pri jarkih ali pri zidarjih.

Pridem do dolge vrste ljudi, ki so kopali tak jarek ob strani ceste. Dolga vrsta jih je bila, skoro dotikali so se drug drugega, kopali in odmetavali zemljo. Vsak je imel kramp in lopato. Parkrat je zamahnil s krampom, pa je odlučil nekaj kep zemlje, potem pa vzel lopato in zmetal prst ven na cesto. Gledal sem jih ter tehtal, kakšno delo je to. Hiteli niso posebno, to sem videl. Morda bi se nekoliko razmaknili, da bi se tudi jaz vstopil v vrsto. Kakšen kramp in lopato se bo že dobilo. Še boljše bi bilo zame, če bi morda koga potrebovali, ki bi pazil na ljudi, da bi pridno delali. Ali pa koga, ki bi pazil, da bodo zvečer oddali vse lopate in krampe.

Stopim bližje in v svoje veliko veselje vidim v vrsti nekaj svojih znancev z ladje, ki nas je vozila. Tudi mene so spoznali in se mi nasmeljali, ne sicer preveč veselo, pa vendar. Zdelo se mi je, da so nekako v zadregi. Bili so na ladji med tistimi, ki so me vabili s seboj v te kraje in mi slikali, kako lepo bomo živeli in zlahka služili velike denarje. Zdaj pa vihtijo kramp in lopato za nekaj malega na dan.

Vprašam jih, če vedo, ako to njihov podjetje potrebuje še kaj delavcev. Da vem za enega, ki bi bil kakor nalašč ustvarjen za tako početje, če ni ravno prevelike sile. S krampom ni, da bi človek mahal kar tje v en dan, ampak ga je treba lepo po taktu dvigniti, z njim nad glavo nekoliko počakati, potem pa ga spustiti na tla, kakor more sam od sebe pičiti globoko v zemljo. Na tak način se človek ne utruje prehitro in vzdržati lahko ves dan. Ako je pa človek preveč gajsten in rogovil okrog sebe s krampom, se mu lahko primeri, da se kramp sname z držaja in zleti komu v glavo ali kamorsibodi.

Možaki so me poslušali in pozabili na delo. Prišel je eden, ki me je precej grobo vprašal, kaj bi rad. Po nemško sva se usekala, saj je bilo takrat v Regini vse nemško, skoro vse. Povedal sem mu, da imam ravno čas in ker je dan lep, sem šel malo na sprehod in se ustavil pri znancih tukajle na razgovor. Nič ga nisem vprašal za delo, ker če bi ga, potem bi mu moral biti pokoren. Ako me če, me bo že sam vprašal, sem si mislil. Pa me ni. Samo to mi je rekel, naj bi hitro opravil in pošastil s svojo pričujočnostjo kak drug del mesta.

Golant pa ljudje tukaj niso, sem si mislil. Postal sem še nekoliko, da ne bodo mislili, da se jih kaj bojim.

Odmevi iz Titovine ali gorke iz "raja"

Nekje v komunistični Jugoslaviji je učitelj pripravljaval učence na šolske izpite. Razen drugih predmetov je moral vsak učenec povedati tudi kako zgodbo. Vsi so se dobro odrezali, le mali Janezek se ni mogel ničesar domisliti. "Nekaj moraš povedati," je zahteval učitelj, "morda kak dogodek iz domačega življenja." — "Aha!" Janezku je

Drugič modremu uvodničar.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

JETNIK V GORAH MESECA

Bridges — Anžič

Kakor strahovi so se plazili skozj tamo. Srečno so pršli skozj luknjo v plotu in nato tiho stopali med padlimi skalami. Pavijanov ni bilo več in vas je bila tiha kakor pokopaljšče.

tu prav na uho in se potihem hihta: "Mi Kasora potegniti, bas. Jaz rad videl njegov obraz, ko on zjutraj najt jamo prazno."

Še preden more Bart odgovoriti, pretrese mirno ozračje zamolkel, močan grom, skoraj neposredno za njim pa še eden. "Puška!" pravi Murdoch.

"In sicer na Polici!" dostavi Bryson.

"Ze zopet ta neumni Roger!" hlastne Bart. "Hitimo! Teci-mo!"

Vsi se spuste v dir, pa bije tudi skrajni čas, kajti že je vas šumela kakor razdražen čebel-njak.

16. Polica mrtvih razdrta. Murdochovi trije fantje so dirjali kakor nori, da bi bili prvi na stazi, ki vodi na Polico, pa Bryson jih ustavi.

"Le bolj počasi!" jim zapove v njihovem jeziku. Nato pa hitro razloži še drugim: "Kasorovi ljudje nas niso videli. Zato ne vedo, odkod naj bi streli prihajali, ker od vseh strani odmeva. In tudi to je dobro, da se jim niti sanjalo ne bo, da je kdo prišel po Polici v vas."

Forty pa še dostavi: "Bas, on imet prav. Mi njim nič pokazat, kje mi bit, dokler treba ni."

Družba se je še bolj prihulila in se skrivala med skalami; tako je srečno dospela do vzočja Police in se takoj vzpela nanjo. Po Brysonovem naročilu so hodili Murdoch in njegovi ljudje spredaj.

"Mi drugi se bomo ravnali po vas," jim zasepeče Bryson. "Mislite pa na to, da imate pred seboj presneto dolgo pot, preden dospemo na vrh."

"Bas Roger, on gotovo zbudil vas vso," pripomni Forty Bartu na ušesa. "Toda bas Bryson on imet prav. Zamorci ne vedet, odkod strel prit."

MAKE

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you want vitamins that are... Patent, Easy and Convenient to Take, Economical. Each One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule contains the full basic daily quantities of five vitamins, whose requirements in human nutrition have been established.

Take one capsule every morning and you can forget about vitamin supplements until the next day. That's CONVENIENCE. Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.

GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day for thirty days, you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules.

MALES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

Dopisi in drugo

Še nekaj iz Quebeca

Quebec. — Dobrovskim dekletom v Montrealu in še posebno Tončki Cintu in v vednost radi sprejema, ki naj bi bil 23. sept. okrog 18 ure na montrealški postaji.

Tebi Tončka na uho, da boš vse prav uredila, ker bi se nam zamalo zdelo, če bi po enem letu trenutnega svidenja na poti v Toronto ne bil urejen dostojen sprejem. Zato prosimo v prvi vrsti belo oblečene deklice, pa mala deklica s šopkom v roki, Ivanka bi bila že kar pripravna za to.

Joj, veš, Tončka, smo jako natančne, da ne bi ona oseba imela kaj treme, ko nam bo govor držala; na zastave in na mlaje tudi nikar ne pozabite. Če je morda Oučjakov kje v bližini, naj gre mlaje takoj sekati. Vlak, s katerim se pripeljemo, bo lahko spoznati, ker se bo iz vseh oken videlo perje naših klubovok, saj smo že začele ure skubsti, da bo kaj za zaklobuk! Torej, na veselo svidenje!

Quebecanke.

Ne kaj spominov iz prelepe slovenske zemlje

Winnipeg, Manitoba. — Danes sem se namenil iztresti nekaj spominov iz naše večno lepe slovenske zemlje, kamor je stvarnik položil vse čare naravnih krasot. Naj se ustavim tam, kjer ob vzhodu sonca, rožnatih planin izvira bistra Sava, kjer se visoko proti nebu dvigajo vrhovi Julijskih Alp z mogočnim očakom Triglavom. Tu, v kraljestvu pravljicnega "Zlatoroga in gorskih vil," nad katerim kroži in čuva orjaški planinski orel... tam... kjer se v soncu kristali romantično divni slap — Peričnik.

V neposredni bližini tega planinskega raja leži prijazna kmečka vasica Dovje, znana daleč nakoli po svojem triglavskem župniku duhovnem svetniku in skladatelju g. Jakobu Aljažu.

Prbivalci te vasice so bili verni, zagrizeni v svojo zemljo z žuljevimi rokami od ranega jutra do poznega večera, ter odločno odklanjali vsako protiversko in protinarodno politiko.

Tako je v času zloglasne "Jefitič - Živkovičeve" diktature, ko so Srbi hoteli popolnoma zatreti "slovensko katoliško prosveto," stala večina vaščanov na strani sedanjega župnika duh. svetnika g. Franca Pečariča in pod njegovim vodstvom — v času najhujšega pritiska, zgradilo krasen "Prosvetni Aljažev dom," ki bo pričel poznim rodovom o vztrajnosti svojih prednikov.

Toda prišla je vojna — kakor ni prizanesla nobeni slovenski vasi — je žal zajela tudi Dovje.

Daleč na severu smo iskali samotnih krajev, enkrat v provinci Ontario, drugič v Quebec in zopet nazaj in drugo leto zopet drugje. S katerega tistih zletov sem včasih kaj napisal in naši stari čitatelji vedo o tem. Nje se ne bojte, ne bom ponavljal, kar je, je! Zadnjič sem bil v Kanadi leta 1933. Prišla je kriza in narod, kot njega rešitelj izpod tujeja jarma in odločno zatrdjevala, da nima s komunizmom nikake zveze in pod to prevlezo

Naročnikom v Kanadi

Knjigo "Črna maša" lahko naročite pri Miss Anici Dolenc, 1007 Lakeshore Rd., New Toronto, Ontario.

rad, se je pa drugi kujal. Tako se je Kanada starala in nas je vedno bolj minevalo veselje noreti za ribami. Ako mi jo kdo lepo oprabi na olju ali z jajčkom in drobtinami, jo jem, da bi se pa pehal za njimi, tisto pa ne, za vse ribe na svetu ne!

Torej 16 let me že ni videla Kanada in nekaj mi je reklo, da bo kar tako ostalo. Ampak zadnje čase smo pa vedno slišali, da je šej ta in ta v Kanado, da obišče svojega sorodnika ali znanca, ali kar že, ki so med novimi naseljenci tam. — Vsak je prinesel nazaj besedo, kako da so med novimi naseljenci fest fantje, pa hrka dekleta, eden bolj prijazen ko drugi. Zares sami fini ljudje, med njimi dosti visoko izolanih, prijaznih, glikanih, skratka: neke vrste boljši slovenski rod, kot je tisti, ki se je pred dolgimi leti selil iz domovine. Kako ne, saj se ves svet modernizira in izboljšuje in velika razlika je bila med šolami pred 50, 60, 70 leti in dandanes tudi v naši rojstni domovini. Tudi v Cleveland in sem naokrog prihajajo novi naseljenci, večinoma mladi ljudje, ki govorijo dosti drugače, kot smo govorili mi doma. Na njih se pozna poznejša, bolj moderna šola, vse drugačna vzgoja, vse bolj krepkih karakterjev so ti mlajši, ki prihajajo sem preko.

Za hip smo šli pogledat Kanado

(Vse bo po pravici povedal Jaka)

Njega dni smo lezli vsaj enkrat na leto v Kanado. Doma smo rekli, da gremo ribarit, česar nam ni seveda nihče verjel. In se je res včasih primerilo, da se je pomotoma zaletela kakšna ribica v naš trnek, ki smo ga vlekli za seboj po vodi, do čem smo lenarili v čolnih in z odprtimi očmi sanjali. Z drugo besedo rečeno, v Kanado smo hodili na odpočitek, proč od vsakdanjih skrbi, proč od mestnega šuma in hrupa. Vedno smo našli kraj, kamor ni segla niti pošta niti telefon, niti časopis, ne dacar, kjer nisi slišal ne hropenja vlakov, ne trobentanja avtnih rogov. Edino, kar smo mestnega prinesli s seboj, je bila kakšna pripravna steklenica, iz katere smo vlekli tolažbo in okrepičilo v dolgih dneh in še daljših večerih, ob divnih koncertih komarjev in muh, brenčeljev in hroščev.

Daleč na severu smo iskali samotnih krajev, enkrat v provinci Ontario, drugič v Quebec in zopet nazaj in drugo leto zopet drugje. S katerega tistih zletov sem včasih kaj napisal in naši stari čitatelji vedo o tem. Nje se ne bojte, ne bom ponavljal, kar je, je! Zadnjič sem bil v Kanadi leta 1933. Prišla je kriza in narod, kot njega rešitelj izpod tujeja jarma in odločno zatrdjevala, da nima s komunizmom nikake zveze in pod to prevlezo

rad, se je pa drugi kujal. Tako se je Kanada starala in nas je vedno bolj minevalo veselje noreti za ribami. Ako mi jo kdo lepo oprabi na olju ali z jajčkom in drobtinami, jo jem, da bi se pa pehal za njimi, tisto pa ne, za vse ribe na svetu ne!

Torej 16 let me že ni videla Kanada in nekaj mi je reklo, da bo kar tako ostalo. Ampak zadnje čase smo pa vedno slišali, da je šej ta in ta v Kanado, da obišče svojega sorodnika ali znanca, ali kar že, ki so med novimi naseljenci tam. — Vsak je prinesel nazaj besedo, kako da so med novimi naseljenci fest fantje, pa hrka dekleta, eden bolj prijazen ko drugi. Zares sami fini ljudje, med njimi dosti visoko izolanih, prijaznih, glikanih, skratka: neke vrste boljši slovenski rod, kot je tisti, ki se je pred dolgimi leti selil iz domovine. Kako ne, saj se ves svet modernizira in izboljšuje in velika razlika je bila med šolami pred 50, 60, 70 leti in dandanes tudi v naši rojstni domovini. Tudi v Cleveland in sem naokrog prihajajo novi naseljenci, večinoma mladi ljudje, ki govorijo dosti drugače, kot smo govorili mi doma. Na njih se pozna poznejša, bolj moderna šola, vse drugačna vzgoja, vse bolj krepkih karakterjev so ti mlajši, ki prihajajo sem preko.

Ampak tega nisem imel namena pisati, pač pa o tem, kako je do tega prišlo, da sem se one sobote znašel v Kanadi, ne za dolgo, komaj čez noč. Kaj vem, kako je do tega prišlo. Ako bi bil grd človek, bi rekel, da me je tje spravil babji jezik, ker sem pa zelo izobražen, pa pravim, da me je zapodila na pot naša Micka, ki ni bila še nikoli v Kanadi.

"Vse leta v Kanado, še mi pojdimo," je lepo krotko zavajala. Jaz sem ji prav tako krotko odgovoril, da naj si Kanado ogleda kar na zemljevidu, ako jo hoče videti, ker drugače je ne bo, če kaj vem. To je bilo še tje na pomlad, ko poženo sadni sokovi v drevje in ima človek močno voljo in trdne sklepe. Ko ga pa enkrat razpali poletno sonce, postane mehak kod dozorel paradiznik, da privoli v vse, samo da je mir v hiši. Saj veste, kako je.

Pa bi se bil morda še otepal, da ni vščipnilo našega Franceca, pa njegovo Zofko, pa Primcove, pa kaj vem koga vse, da bi šli obirat češplje v Kanado. Ko so prišli nazaj, je naš Francec tri dni samo Kanado hvalil. Nje ni pomagalo, da sem ga skušal spraviti v kakšno drugo misel, vedno je bil spet v Kanadi. Naše Mčke tedaj ni bilo več za obdržat. Alo, mi bomo tudi šli! Če vsak lahko gre, bomo šli tudi mi. Bi rada vedela, zakaj da ne. V soboto zjutraj jo bomo odrinili, v nedeljo zvečer bomo pa že nazaj. Tako je drdrala.

Kar takol! Ona je izdelala načrt, ga potrdila in na cel črti sprejela. Tako odločno je Micka to povedala, da sem na svojo moč hitel načrt odobriti, predno bi se kaj napačnega primerilo v naši hiši. In o tem naglem ter kratkem zletu bom tukajle pripovedoval. Čez ramo mi verno gleda Micka in pazi, da je ne bi ubral po zavrtih, ampak povedal vse naravnost in brez ovinkov. No, pa bom, če se bo dalo. (Dalje prihodnjič)

SPOMIN

prijatelju ob odhodu v Kanado

In zdaj še Ti odhajaš za Maričko ko čez širno morje daleč v tuji svet. Zajemaj boš dobrote z zlato žličko, na tuji zemlji spet postal boš — kmet.

Pa če bo žlička tudi le srebrna, nikar zato usode se ne boj! — Sejal boš s strojem v brazde zlata zrna, otiral z upanjem si s čela znoj. Saj kmetski stan je že od nekdaj slavljen,

vsakdanji trud deli nam zemlje plod. — Někje pa avto že brni pripravljen, da pelješ se k Marički na sprehod. Le zdrav se vozi in pa dobre volje, naj sreča spremlja Te in blagoslov!

Čez morje pa v preljubo Zlato polje spomin naj večkrat pohiti domov. Limbarski.

Razno iz Kanade

Toronto. — Zadnji teden se je podal nazaj v semenišče naš pridni mladenič Lojze Ambrožič, sin poznane Alojzije Ambrožičeve družine iz Malverna. To je že njegovo drugo leto semenišča. Njegov brat Anton je pri karmelitih v Buffalo, ses-

tra Helena ima pa delj tukaj in čaka, kdaj se ji bo ponudila prilika, da bo nadaljevala z medicinskimi študijami, ki jih je morala prekiniti v Gradu. Vrli družini čestitamo in ji želimo tudi zanaprej mnogo božjega blagoslova.

V bolnišnici v Malton, Ontario se nahaja Franc Zrimšek, ki je zgubil nogo. Njegov popolen naslov je: Franc Zrimšek, 8—C—10, W. C. B. Malton, Ontario, Canada. Prej se je nahajal v Braeside. Želimo mu, da bi se mu zdravstveno stanje kmalu izboljšalo.

Poznana in vsem priljubljena Anica Dolenc je zdaj končala svoj kontrakt z Ontario bolnišnico po enem letu naporene službe. Dobila je dva tedna počitnic, nato bo pa nastopila službo nadalje — istotam. — Gdč. Anici čestitamo na njeni vztrajnosti in dobri volji.

Novo naseljeni Slovenci v Toronto kar dobro napredujejo. Dve hiši sta že prešli v slovenske roke in Marijan Rogelj si je prvi kupil avto, ki ga že prav spretno krmari po torontskih ulicah, dozdej še brez vsakega karambola.

Ono soboto je bil tukaj na obisku Viktor Trček iz Batawe, član pevskega zbora "Slavček" v Batawi, ki so ga ustanovili novi naseljenci, ki so res vsi fest fantje; pevci, telovadci in fini družabniki. Le tako naprej!

NAZMANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca nazmanjamo, da je nemila smrt vzela iz naše srede ljubo hčerko in sestro

Mildred Melle

ki je po dolgi in mučni bolezni, prevadena z svetimi zakramenti mirno zaspala v Gospodu dne 5. avgusta 1949, v starosti 43 let.

Tem potom se prav pristočno zahvalimo č. g. Rev. Francis M. Baragi za obiske in bolnišnici in tolažbo, zlasti pa za podetitev sv. zakramentov. Zato prav iskrena hvala in Bog plačaj.

Dalje se zahvalimo č. g. Rev. Victor N. Tomcu za opravljeno sveto mašo zadnjico, kakor tudi za obiske. Tudi njemu iskreni: Bog plačaj.

Prisrčno zahvala vsem prijateljem, ki so poklonili toliko lepih vencev pokojnici v zadnji podrav, ter okrasili njeno krsto. Enako se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za dušo pokojne.

Lepa hvala vsem, ki so jo prišli krogli, kakor tudi vsem onim, ki so se udeležili pogreba, zlasti pa pogrebne sv. maše, ter vsem onim, ki so nam pomagali na en ali drugi način. Še prav posebno pa se zahvalimo vsem delavcem in delodajcem tovarne Cleveland Graphite Bronze za udeležbo pri pogrebu in pa za svetlice. Še posebej pa nosilcem krste.

Lepa hvala vsem sosedom in prijateljem, ki so nas tolažili in bodrili ob tej teški izgubi naše drage pokojnice.

Najlepše zahvalo tudi izrekamo pogrebniemu zavodu Antea Grubina in Sinovi za vso pomoč in za tako prijazno postrežbo in pa za tako lepo urejen pogreb.

Končno vsem skupaj še enkrat prav iskrena hvala in Bog plačaj.

A Ti, predraga Mildred, sedaj si nas zapustila in šla v večnost, da prejmeš plačilo, katero Ti je pripravljeno, po Tvojih velikih dobrih delih. Počivaj v miru v hladnem grobu in enkrat: na svidenje naš zvezdami!

Zalujoci ostali:

JOHN MELLE, oče; JENNIE YELTZ, sestra; JOHN, WILLIAM, JOSEPH, ERMIN in VICTOR, bratje.

Cleveland, O. 27. sept. 1949.

UNION INSURANCE AGENCY 3496 East 93 St. MA 3786 VSEH VRST ZAVAROVALNINA V uradih odvjetnika Frank V. Opaskarja

Thomas Flower Shop CVETLICE za vse prilike Šopke in cvetlice lahko brzojavimo na vse kraje Andy, Albin in Fred Thomas (Tome), lastniki 15800 Waterloo Rd.—IV 3200

ZULICH INSURANCE AGENCY FRANCIS ZULICH, agent Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo. IVankoo 4221 18.15 NEFF ROAD

ZVEZA SLOVENSkih DRUŠTEV NAJSVETEJŠEGA IMENA Ustanovljena 30. maja 1938 Clevelandu, Ohio "VSAK KATOLISKI MOŽ NAJ BI BIL ČLAN DR. NAJSV. IMENA" Pokrovitelj prevz. škof DR. GREGORIJ ROŽMAN. Castni duhovni vodja: RT. REV. J. J. OMAN, 3547 E. 80 St. Duhovni vodja: REV. FRANCIS BARAGA, 6919 Glass Ave. Castni predsednik: ANTON GRDINA, 1053 E. 42 St. Predsednik: MATT P. INTIHAR, 21491 Naumian Ave. I. podpredsednik: JACOB RESNIK, 3590 E. 81 St. II. podpredsednik: JOHN STOPAR, 245—15 St., Barberton, O. Tajnik: FRANK A. HOČEVAR, 21241 Miller Ave. Blagajnik: LAWRENCE BANDI, 6727 Edna Ave. Zapisnikar: ANTON MELJAC, 7820 Union Ave. I. nadzornik: LAWRENCE PAVSEK, 1190 E. 147 St. II. nadzornik: WILLIAM AUSCH, 6622 Bonna Ave. III. nadzornik: FRANK ARITICH, 15416 Macaulay Ave. Reditelji: FRANK SNYDER, 3529 E. 81 St. Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v mesecih: januarja, aprila, julija in oktobra. Zveza deluje edino za dobrodelne namene in za uspeh katoliške vere. Može in mladeniči, pristopite v lokalno društvo Najsvetejšega imena v vaši župniji ter boste postali obenem tudi člani Zveze.

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

Jezik mu je zastajal, zmanjkalo mu je besed, pretresala ga je nenavadna ganjenost.

"Poslušaj, Silvina, ako me te pruske svinje ne ubijejo, te vendarje se maram da, proročiva se, kakor hitro se vrnem od vojakov."

Ona se je vzravala, vzkriknila in padla mlademu možu v naročje. Govoriti ni mogla, vsa kri se ji je bila izlila iz žil v obličje. On je sedel na stol ter si jo posadil na kolena.

"Pač sem že mislil na to, in sem ti imel povedati, ko sem prišel semkaj... Ce nama oče odreče svoje dovoljenje, pa pojdeva po svetu, zemlja je velika... In tvoj mali, moj Bog, saj ga ne moreva zadaviti — imela jih bova še več, in naposled ga sploh ne bom mogel več ločiti od drugih, ko jih bo toliko na kupu."

To je bilo odpuščanje. Ona se je branila te neizmerne sreče, naposled pa je zamrmrala:

"Ne, saj ni mogoče, preveč je, žal ti utegne biti nekoga dne..."

Toda kako dober si, Honore, in kako rada te imam!"

Prekinil jo je s poljubom na usta. Nič več ni imela moči, da bi odklanjala blaženost, ki se ji je godila, in vse to sereno življenje, ki je mislila, da je uničeno za vselej. V nehotenem in neodoljivem vnosu ga je objela na vse roke, stisnila ga in ga poljubila z vso silo ljubeče ženske, kakor zopet izvojevan zaklad, ki je last nje edine in ji ga odslej ne iztrga nihče več: zopet je njen, on, ki so ji ga bili vzeli, in rajša hoče umreti, kakor da ga še enkrat izgubi.

To minuto pa se je divgnil silen trušč, šum budnice, ki je s svojimi zvoki napolnila gostonoc. Oglasili so se zapovedujoči kljuci, zadoneli so rogovi, in cel vrvež senc je vstal od gole zemlje kakor temno, razburkano morje, ki je s svojimi valovi že doseglo cesto. Spodaj sta bila pravkar pogasnila ognja na obeh bregovih; videle so se

le še zmešane množice, teptajoče semintja, ne da bi vedele, ali še traja prehod čez reko. In še nikdar ni šla skozi temo tolika plahost in tako preplašena groza.

Stari Fouchard je stopil pod okno in zaklical, da marširajo. Trepetaje od pijanosti spanja, sta se zbudila Jean in Maurice ter skočila pokoncu. Honore je naglo stisnil obedve roki Silvine med svojimi rokami.

"Tako je prišeženo... Čakaj name."

Ona ni našla besede, pogledala ga je z vso svojo dušo, s poslednjim, dolgim pogledom, ko je skočil skozi okno, da v teku dohiti svojo baterijo.

"Z Bogom, oče!"

"Z Bogom, fant!"

To je bilo vse; kmet in vojak sta se ločila, kakor sta se našla, brez objema — oče in sin, ki sta lahko živela, ne da bi videla drug drugega.

Ko sta Jean in Maurice zapustila kmetijo, sta hitela po strmih bregovih navzdol. Spodaj nista več našla 106. polka. Vsi polki so se že gibali, in morala sta teči še dolgo časa; pošiljali so jih na desno in no levo. Naposled, sredi strašne zmešnjave, sta vsa brezglava dospela do svoje kompanije, ki jo je vodil poročnik Rochas. Stotnik Beaudouin in ostali polk je bil očitno drugje. Maurice

je osupnil, ko je videl, da se ves ta vrvež vojakov, konj in topov pomika iz Remilly-a in gre po cesti na levem bregu v smeri proti Sedanu navzgor. Kaj je to? Ajj ne gredo več čez Meuse? Umikajo se proti severu! Kavalerijski častnik, ki se je kdovekako znašel med njimi, je dejal na glas:

"Strela božja, izmazati bi se bili morali osemindvajsetega, ko smo bili v Chene-u!"

Drugi glasovi so skušali pojasniti to gibanje; pojavljale so se razne novice. Okrog druge ure zjutraj je prijezdil adjutant maršala Mac-Mahon-a in prinesel generalu Douay-u povelje, da naj se vsa armada umakne proti Sedanu, ne da bi potratila eno minuto časa. Peti zbor, ki je bil pri Beaumontu

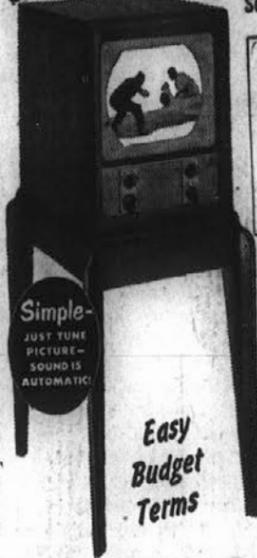
strel, je potegnji tudi ostale tri vojske v nesrečo. In v tem trenutku je general, ki je pazil pri ladijskem mostu, z obupom zaznal, da je njegova tretja divizija sama prekoračila reko. Dan se je baš začel, napad je utegnil priti svak trenotek. Zato je tudi naročil vsem svojim nižjim poveljnikom, da naj vsakateri na lastno roko po najkrajši poti hiti proti Sedanu. On sam je opustil most, ukazal ga razdreti in marširal s svojo drugo divizijo in z rezervnim topništvo ob levem bregu, dočim se je tretja divizija pomikala po desnem, prva divizija, ki je bila v Beaumontu tako hudo prizadeta, pa je bila še razkropljena in v polnem begu, da se ni vedelo, kod. 7. zbor, ki še ni bil stobil, je bil pri Beaumontu

pršeni ostanki, izgublajoči se po cestah in hiteči v temno noč. Ura še ni bila tri in črna noč

je še ležala na zemlji. (Dalje prihodnjič)

WORLD SERIES SPECIAL 2 for 1 value

Set plus table for price of set alone

12 1/2" TUBE
CONSOLE
ENSEMBLE

\$269.95

(Plus tax, installation)

Here's the latest General Electric series "G" 12 1/2" tube Model 821, PLUS a beautiful matching mahogany table—BOTH for the price of the set alone! G-E Daylight Television, recommended by eye specialists. Automatic Sound—just tune picture, sound is right every time! Plus other great new features! Come in today!

20% brighter than ordinary television under the same conditions.

GENERAL ELECTRIC

FERFOLIA FURNITURE

3515 East 93rd Street

VU 3-5775

NAZNANILO

Vsem rojakom, prijateljem in znancem ter društvom naznanjam, da sem otvorila povsem novo moderno opremljeno cvetličarno

THE FRIENDLY FLORIST

na 1454 Addison Road

Corner of Wade Park and Addison Rd.
Telefon ENdicott 3295

Na razpolago imam cvetlice za vse prilike, kakor poroke, pogrebe itd. Bom zelo vesela, ako me obiščete. Se priporočam,
GERTRUDE SORSEK, lastnica

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Rabite postrežbe?

ZADOVOLJNI boste, če se obrnete na tvrdko:

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

Tel. HE. 4148

Cleveland 3, Ohio

POSILJAMO denar v Jugoslavijo, Trst, Italijo in v vse druge države. Vsaka pošiljatev je zajamčena.

PRODAJAMO karte za prekomorske kraje in nazaj po originalnih cenah. AMERICAN EXPRESS travel čeke in denarne nakaznice za uporabo v naših državah.

ZABOJE za pošiljanje blaga ali živih v staro domovino. Če želite, nabavi tudi določeno blago za v pakete tvrdka sama.

PREVZEMAMO zavitke od rojakov in iste točno odpremljamo na naslovnike.

SPREJEMAMO naročila za moko in druge že pripravljene zavitke kakor tudi za streptomycin za Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo, Nemčijo in druge države.

POMAGAMO pri nabavi POTNIŠKIH DOKUMENTOV; nudimo pomoč potnikom.

SODELUJEMO pri ureditvi raznih starokrajskih in tudi BEGUNSKIH zadev.

OPRAVLJAMO NOTARSKO posle.

Rojaki v Kanadi tudi lahko pošljejo denarna in druga naročila potom naše tvrdke.

Za nadaljna pojasnila PIŠITE, PRIDITE, KLIČITE zanesljivo in dobro znano tvrdko

A. KOLLANDER

Imamo fino grozdje in mošt

Tudi letos želimo postrčiti našim novim in starim odjemalcem in prijateljem z najboljšim grozdem in moštom. Lahko dobite mešano iz Kalifornije, ali pa samo ohijsko.

Imamo tudi nove sode od 5 do 50 galon. Pripeljemo na dom! Cene so zmerne! Imamo tudi vedno v zalogi dobra stara vina, kot belo, rdeče, catawba, ohijska. Se priporočamo za obisk.

Ne čakajte predolgo. Čez par tednov se ne bo dobilo ohijsko grozdje.

NOTTINGHAM WINERY

17721 WATERLOO RD.

Pokličite telefon: IV 2724

MARY A. SVETEK

LICENZIRANA POGREBNICA

478 E. 152 St. Ambulancna postrežba noč in dan

KRAŠNI, SPOŠTLJIVI POGREBI PO ZMERNIH CENAH

125 Ambulancna postrežba noč in dan

NOTARY PUBLIC

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporná organizacija v Ameriki... Posluje že 56. leto

Članstvo 42,000
Premoženje nad \$7,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 126.94%

Če hočete dobro biti in svojim dragim, varujte se pri najboljši, pesteni in nadevnični podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE,

kjer se lahko varujete na smrtnino, razne poškožbe, operacije, proti bolelini in onesmoženosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 18. do 68. letni stroki pa takoj po rojstvu in do 14. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$200.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vseh in vseh. Če se niti čim ali članice ne morete in bogate katoliške podporne organizacije, potrudite se in pridite k nam!

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali na nas:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

G. WHISKERS

Glasujte za...

JOHN

ROZANCE

ZA COUNCILMANA 32. VARDE

Primarne volitve 4. oktobra